

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

А.М. Мартиненко

« 30 »

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-МОДЕЛІ СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

підготовки бакалавра

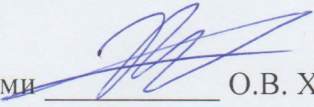
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

**Полтава
2024 рік**

Робоча програма навчальної дисципліни «Формування бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності» для студентів спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньо-професійної програми «Економіка бізнесу» 2024 року.

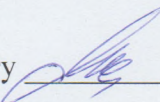
Розробник: Кулакова С.Ю., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, кандидат економічних наук, доцент.

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми О.В. Хадарцев

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Протокол від «27» серпня 2024 року № 20

Завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу М.Б. Чижевська

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією Навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії ННІФЕУП Є.А. Карпенко

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистанційна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	вибіркова		
Загальна кількість годин – 120				
Модулів – 1	Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»	Рік підготовки:		
		3-й	3-й	3-й
		Семестр		
Змістових модулів – 2		5-й	5-й	5-й
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції		
		20 год.	6 год.	–
		Практичні		
		22 год.	6 год.	–
		Лабораторні		
		–	–	–
		Самостійна робота		
		78 год.	108 год.	120 год.
		Індивідуальна робота:		
		–	–	–
		Вид контролю: диференційований залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 42/78;
- для заочної форми навчання – 12/108;
- для дистанційної форми навчання – 0/120.

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Формування бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності» відноситься до складу вибірових компонент освітньо-професійної програми бакалавра «Економіка бізнесу» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» та має на меті формування у здобувачів вищої освіти системи фундаментальних знань, умінь і навичок з теорії та практики формування бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності; забезпечення достатнього рівня компетентності майбутніх фахівців для розуміння сутності, функцій та принципів побудови бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності; оволодіння теоретичними та практичними навичками щодо технології формування бізнес-моделі компанії; оволодіння методами оцінювання ефективності бізнес-моделей; формування навичок проектування та способів трансформації бізнес-моделей.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує **формування та розвиток у студентів компетентностей**, визначених освітньо-професійною програмою:

Загальні компетентності (ЗК)

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях
- Здатність працювати в команді
- Здатність виявляти ініціативу та підприємливість
- Здатність діяти відповідально та свідомо

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)

- Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності
- Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур
- Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни «Формування бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності» є навчальні дисципліни, які мають бути вивчені студентами раніше: аналіз галузових ринків.

Вивчення курсу базується на законах України, указах Президента України, постановах Кабінету Міністрів України та інших нормативних актах та документах, які регулюють та впливають на соціально-економічну політику й функціонування ринку, а також на економічну діяльність суб'єкта підприємницької діяльності та його кадрову й соціальну політику.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Формулювання результатів навчання базується на результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Економіка бізнесу» (програмних результатах навчання) спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Програмні результати, а саме:

- Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
- Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
- Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.
- Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	B	Дуже добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній, що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
			допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	
60-63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання диференційованого заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі диференційованого заліку.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- диференційований залік;
- опитування;
- тестування;
- виконання практичних завдань;
- виконання контрольної роботи № 1, 2 (для студентів дистанційної форми навчання);
- виконання завдань самостійної роботи.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ БІЗНЕС-МОДЕЛЮВАННЯ

Тема 1. Сутнісна характеристика, функції та механізм розроблення бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності.

Розвиток поглядів і підходів на процес стратегічного управління суб'єкта підприємницької діяльності. Визначення, функції та механізм формування бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності. Основні підходи до формування бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності.

Практичне заняття № 1.

Тема 2. Пріоритети споживачів як базовий елемент бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності.

Економічне трактування категорії «пріоритети споживачів». Особливості формування пріоритетів споживачів. Реалізація «каскаду» пріоритетів споживачів у бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Ресурсна теорія у системі бізнес-моделювання

Стратегічні ресурси бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності: сутність, елементи та їх взаємодія. Роль інтелектуального капіталу у формуванні бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності. Визначення та види ресурсних ефектів

Практичне заняття № 3, 4.

Тема 4. Визначення ключових компетенцій суб'єкта підприємницької діяльності

Поняття та види компетенцій. Формування компетенцій суб'єкта підприємницької діяльності в умовах динамічного середовища. Ідентифікація ключових компетенцій суб'єктів господарювання.

Практичне заняття № 5, 6.

Тема 5. Діагностика бізнес-портфеля суб'єкта підприємницької діяльності.

Загальна характеристика елементів бізнес-портфеля суб'єкта підприємницької діяльності. Основні етапи аналізу портфеля бізнесів суб'єкта підприємницької діяльності. Сучасні матричні методики портфельного аналізу.

Практичне заняття № 7, 8.

Тема 6. Система бізнес-процесів компанії

Загальна характеристика і класифікація бізнес-процесів. Моделювання бізнес-процесів. Реінжиніринг (удосконалення) бізнес-процесів

Практичне заняття № 9.

Тема 7. Управління життєвим циклом бізнес-моделі: формування, розвиток і трансформація

Життєвий цикл бізнес-моделі підприємства. Характеристика етапів руху капіталу. Трансформація бізнес-моделі компанії

Практичне заняття № 10, 11.

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретико-концептуальні основи бізнес-моделювання						
Тема 1. Сутнісна характеристика, функції та механізм розроблення бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності.	17	2	2			13
Тема 2. Пріоритети споживачів як базовий елемент бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності.	17	2	2			13
Тема 3. Ресурсна теорія у системі бізнес-моделювання.	17	2	4			11
Тема 4. Визначення ключових компетенцій суб'єкта підприємницької діяльності	17	2	4			11
Тема 5. Діагностика бізнес-портфеля суб'єкта підприємницької діяльності	17	4	4			9
Тема 6. Система бізнес-процесів компанії	17	4	2			11
Тема 7. Управління життєвим циклом бізнес-моделі: формування, розвиток і трансформація	18	4	4			10
Разом за змістовим модулем 1	120	20	22	–	–	78
Усього годин	120	20	22	–	–	78

б) для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретико-концептуальні основи бізнес-моделювання						
Тема 1. Сутнісна характеристика, функції та механізм розроблення бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності.	17	2				15
Тема 2. Пріоритети споживачів як базовий елемент бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності.	17		2			15
Тема 3. Ресурсна теорія у системі бізнес-моделювання.	17					17
Тема 4. Визначення ключових компетенцій суб'єкта підприємницької діяльності	17	2	2			13
Тема 5. Діагностика бізнес-портфеля суб'єкта підприємницької діяльності	17					17
Тема 6. Система бізнес-процесів компанії	17	2				15
Тема 7. Управління життєвим циклом бізнес-моделі: формування, розвиток і трансформація	18		2			16
Разом за змістовим модулем 1	120	6	6	–	–	108
Усього годин	120	6	6	–	–	108

в) для дистанційної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретико-концептуальні основи бізнес-моделювання						
Тема 1. Сутнісна характеристика, функції та механізм розроблення бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності.	17					17
Тема 2. Пріоритети споживачів як базовий елемент бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності.	17					17
Тема 3. Ресурсна теорія у системі бізнес-моделювання.	17					17
Тема 4. Визначення ключових компетенцій суб'єкта підприємницької діяльності	17					17
Тема 5. Діагностика бізнес-портфеля суб'єкта підприємницької діяльності	17					17
Тема 6. Система бізнес-процесів компанії	17					17
Тема 7. Управління життєвим циклом бізнес-моделі: формування, розвиток і трансформація	18					18
Разом за змістовим модулем 1	120			–	–	120
Усього годин	120			–	–	120

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва питань (тем)	Кількість годин		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистан- ційна
	Семінарські заняття не передбачені			

10. Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Назва питань (тем)	Кількість годин		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистан- ційна
1	Тема 1. Сутнісна характеристика, функції та механізм розроблення бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності Основні підходи до побудови бізнес-моделей (Остервальдер, Chesbrough, Magretta). Функції бізнес-моделі: створення вартості, забезпечення прибутковості, підтримка стійкості бізнесу. Структурні елементи бізнес-моделі Аналіз бізнес-моделі реального підприємства. Розробка бізнес-моделі нового проєкту	2		–
2	Тема 2. Пріоритети споживачів як базовий елемент бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності Основні фактори, що визначають пріоритети споживачів (економічні, соціальні, культурні, психологічні).	2	2	–

№ з/п	Назва питань (тем)	Кількість годин		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистанційна
	Методи вивчення споживчих потреб (опитування, фокус-групи, аналіз даних). Вплив споживчих пріоритетів на формування бізнес-моделі (ціннісна пропозиція, канали збуту, взаємодія з клієнтами). Аналіз пріоритетів споживачів для різних ринкових сегментів. Модифікація бізнес-моделі на основі змін у споживчих пріоритетах.			
3	Тема 3. Ресурсна теорія у системі бізнес-моделювання Основи ресурсної теорії (види ресурсів: матеріальні, нематеріальні, людські, фінансові; ключові характеристики стратегічних ресурсів (цінність, рідкість, неможливість імітації, незамінність – VRIN-модель). Аналіз ресурсів реального підприємства	4		—
4	Тема 3. Ресурсна теорія у системі бізнес-моделювання Взаємозв'язок ресурсної бази підприємства та бізнес-моделі Побудова бізнес-моделі на основі ресурсного підходу			—
5	Тема 4. Визначення ключових компетенцій суб'єкта підприємницької діяльності Визначення ключових компетенцій за теорією Prahalad & Hamel. Ознаки ключових компетенцій Аналіз ключових компетенцій існуючих компаній	4	2	—
6	Тема 4. Визначення ключових компетенцій суб'єкта підприємницької діяльності Взаємозв'язок ключових компетенцій та бізнес-моделі. Визначення ключових компетенцій для власного бізнес-проекту			—
7	Тема 5. Діагностика бізнес-портфеля суб'єкта підприємницької діяльності Концепція бізнес-портфеля: стратегічні бізнес-одиниці (СБО). Основні методи діагностики: матриця BCG (Boston Consulting Group); матриця GE/McKinsey; SWOT-аналіз бізнес-портфеля. Аналіз бізнес-портфеля існуючих компаній	4		—
8	Тема 5. Діагностика бізнес-портфеля суб'єкта підприємницької діяльності Взаємозв'язок бізнес-портфеля з бізнес-моделлю підприємства. Оптимізація бізнес-портфеля			—
9	Тема 6. Система бізнес-процесів компанії Моделювання бізнес-процесів: основні підходи (BPMN, IDEF0, SIPOC); життєвий цикл бізнес-процесів. Взаємозв'язок бізнес-процесів та бізнес-моделі. Метрики ефективності бізнес-процесів (KPI, SLA, OEE). Аналіз бізнес-процесів компанії. Оптимізація бізнес-процесів	2		—
10	Тема 7. Управління життєвим циклом бізнес-моделі: формування, розвиток і трансформація	2	2	—

№ з/п	Назва питань (тем)	Кількість годин		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистанційна
	Процес формування бізнес-моделі: визначення ціннісної пропозиції, сегментація клієнтів, канали взаємодії. Фази розвитку бізнес-моделі: масштабування, оптимізація ресурсів, підвищення ефективності процесів. Методи оцінки ефективності бізнес-моделі (KPI, unit-економіка, cash flow).			
11	Тема 7. Управління життєвим циклом бізнес-моделі: формування, розвиток і трансформація Види трансформації бізнес-моделі: інкрементальні зміни, радикальна перебудова. Інструменти трансформації: pivoting, lean startup, дизайн-мислення. Приклади успішних змін бізнес-моделей (Netflix, Amazon, Tesla)	2		–
	Разом	22	6	–

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Назва питань (тем)	Кількість годин		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистанційна
	Лабораторні заняття не передбачені			

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій програмі навчальної дисципліни;
- підготовка до поточного тестування;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка двох контрольних робіт для здобувачів дистанційної форми навчання;
- підготовка до складання підсумкового контролю за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		Форма навчання		
		денна	заочна	дистанційна
1	Тема 1. Сутнісна характеристика, функції та механізм розроблення бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності. Визначення бізнес-моделі та її ключові характеристики.	13	15	17

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		Форма навчання		
		денна	заочна	дистан- ційна
	Основні функції бізнес-моделі у підприємницькій діяльності. Етапи розроблення бізнес-моделі підприємства. Методи та інструменти побудови бізнес-моделі. Порівняння класичних і сучасних підходів до бізнес-моделювання.			
2	Тема 2. Пріоритети споживачів як базовий елемент бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності. Вплив потреб і пріоритетів споживачів на бізнес-модель. Методи дослідження споживчих пріоритетів у бізнесі. Зміни у споживчих очікуваннях в умовах цифрової трансформації. Вплив адаптації бізнес-моделі до змін у пріоритетах споживачів на конкурентоспроможність компанії. Аналіз успішних бізнес-моделей, заснованих на споживчих пріоритетах.	13	15	17
3	Тема 3. Ресурсна теорія у системі бізнес-моделювання. Формування стійкої конкурентної переваги на основі ресурсів. Методи оцінки стратегічних ресурсів компанії. Вплив ресурсного підходу на розробку та реалізацію бізнес-моделі.	11	17	17
4	Тема 4. Визначення ключових компетенцій суб'єкта підприємницької діяльності Інструменти аналізу ключових компетенцій. Вплив ключових компетенцій на конкурентні переваги компанії. Відмінність між загальними та унікальними компетенціями. Приклади бізнес-моделей, заснованих на ключових компетенціях.	11	13	17
5	Тема 5. Діагностика бізнес-портфеля суб'єкта підприємницької діяльності Основні методи аналізу бізнес-портфеля в стратегічному управлінні. Використання матриці BCG для оцінки бізнес-портфеля. Переваги та недоліки методики GE/McKinsey у діагностиці бізнес-портфеля. Вплив аналізу бізнес-портфеля на стратегічний розвиток компанії.	9	17	17
6	Тема 6. Система бізнес-процесів компанії Підходи до моделювання та оптимізації бізнес-процесів. Вплив автоматизації бізнес-процесів на ефективність компанії. Ключові показники ефективності (KPI) для оцінки бізнес-процесів. Приклади успішної оптимізації бізнес-процесів у провідних компаніях.	11	15	17
7	Тема 7. Управління життєвим циклом бізнес-моделі: формування, розвиток і трансформація Еволюція бізнес-моделей на різних стадіях розвитку підприємства. Фактори, що зумовлюють необхідність трансформації бізнес-моделі. Стратегії адаптації бізнес-моделі до змін зовнішнього середовища. Досвід успішної трансформації бізнес-моделей у відомих компаніях.	10	16	18
	Всього	78	108	120

14. Методи навчання

Під час проведення практичних занять застосовуються словесні розповіді та пояснення, бесіди (вступні, поточні, підсумкові); студентами виконуються вправи: тренувальні, на кмітливість (усні та практичні).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

**«Формування бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності» за видами робіт
денна форма навчання**

Вид робіт (контролю)	Перелік тем										
	Тема 1	Тема 2	Тема 3		Тема 4		Тема 5		Тема 6	Тема 7	
	Практичне заняття										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Опитування	1	1	1		1		1		1	1	
Виконання практичних завдань	1	1	1		1		1		1	1	
Тестування	3	3	3		3		3		3	3	
Виконання завдань самостійної роботи	2	2	2		2		2		2	2	
Всього за темами	10	10	10		10		10		10	10	
Підсумковий контроль знань	30										
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100										

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
1	Завдання виконано в повному обсязі, без помилок. Оформлення відповідає всім вимогам. Робота чітка, логічно послідовна, демонструє правильне застосування знань. Висновки повно і коректно розкривають суть завдання, є наочним прикладом для подальшого використання. Завдання виконано вчасно.
0,5	Завдання виконано частково або з незначними помилками. Оформлення відповідає основним вимогам, але є дрібні недоліки. Висновки неповно розкривають суть завдання або містять незначні неточності. Робота потребує деяких коригувань або доповнень.
0	Завдання не виконано або виконано з суттєвими помилками. Оформлення роботи неналежне або неповне. Висновки відсутні або некоректні, завдання не відповідає вимогам і не може бути оцінене через значні помилки або відсутність виконання.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,15 \times 20 = 3$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2	Завдання виконано в повному обсязі, без помилок. Робота має високий рівень логічної послідовності, глибокий аналіз та чітке оформлення. Висновки розкривають сутність завдання, демонструючи здатність до критичного осмислення матеріалу та самостійного застосування отриманих знань у практичному контексті.
1	Завдання виконано частково, містить суттєві помилки або недоліки в оформленні. Висновки недостатньо розкривають суть завдання, важливі аспекти подано фрагментарно. Робота демонструє певний рівень розуміння матеріалу, але потребує значних виправлень або уточнень.
0	Завдання не виконано або виконано з критичними помилками, що унеможливають коректне розуміння роботи. Оформлення не відповідає вимогам, а висновки відсутні або некоректні. Робота не демонструє засвоєння матеріалу.

**Нарахування балів з навчальної дисципліни
«Формування бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності» за видами робіт
заочна форма навчання**

Вид робіт (контролю)	Перелік тем						
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7
	Практичне заняття						
		1		2			3
Опитування		–		–			1
Виконання практичних завдань		2		2			2
Тестування	4	4	4	4	4	4	4
Виконання завдань самостійної роботи	5	5	5	5	5	5	5
Всього за темами	9	11	9	11	9	9	12
Підсумковий контроль знань	30						
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100						

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
2	Завдання виконано в повному обсязі, без помилок. Оформлення відповідає всім вимогам. Робота чітка, логічно послідовна, демонструє правильне застосування знань. Висновки повно і коректно розкривають суть завдання, є наочним прикладом для подальшого використання. Завдання виконано вчасно.
1	Завдання виконано частково або з незначними помилками. Оформлення відповідає основним вимогам, але є дрібні недоліки. Висновки неповно розкривають суть завдання або містять незначні неточності. Робота потребує деяких коригувань або доповнень.
0	Завдання не виконано або виконано з суттєвими помилками. Оформлення роботи неналежне або неповне. Висновки відсутні або некоректні, завдання не відповідає вимогам і не може бути оцінене через значні помилки або відсутність виконання.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 20 = 4$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
5	Завдання виконано повністю, без помилок. Робота демонструє глибоке розуміння матеріалу, має високу логічну послідовність, містить ґрунтовний аналіз і чітке оформлення. Висновки повністю розкривають суть завдання, свідчать про здатність до критичного осмислення та самостійного застосування знань у практичному контексті.
4	Завдання виконано майже повністю, можливі незначні неточності або недоліки в оформленні. Робота логічна, добре структурована, демонструє достатній рівень аналізу та розуміння матеріалу. Висновки розкривають основну ідею завдання, хоча можуть бути недостатньо деталізовані або аргументовані.
3	Завдання виконано, проте містить окремі суттєві помилки або прогалини в аналізі.

Бали	Критерії оцінювання
	Робота демонструє загальне розуміння матеріалу, але має недоліки у структурі чи глибині опрацювання. Висновки є, але можуть бути нечіткими або поверхневими.
2	Завдання виконано частково, містить значні помилки або недоліки у змісті чи структурі. Аналіз поверхневий, висновки фрагментарні або слабо обґрунтовані. Робота демонструє певне розуміння матеріалу, але потребує суттєвих виправлень і доопрацювання.
1	Завдання виконано мінімально, допущено критичні помилки, що спотворюють суть матеріалу. Відсутня логічна послідовність, аналіз слабкий або відсутній. Висновки не розкривають суть завдання. Робота потребує значних доопрацювань.
0	Завдання не виконано або виконано з критичними помилками, що унеможливають правильне розуміння. Оформлення не відповідає вимогам, висновки відсутні або некоректні. Робота не демонструє засвоєння матеріалу.

**Нарахування балів з навчальної дисципліни «Формування бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності» за видами робіт
дистанційна форма навчання**

Вид робіт (контролю)	Перелік тем						
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7
Контрольна робота	35			35			
Підсумковий контроль знань	30						
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100						

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
31-35	Відповідь надана у письмовій формі, повна (не менше 95% потрібної інформації), без помилок або з незначними неточностями. Виклад матеріалу чіткий, логічний, із правильним використанням термінів та обґрунтованими висновками
26-30	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (не менше 85% потрібної інформації). Можливі незначні помилки або неточності, які не впливають на загальне розуміння матеріалу. Виклад логічний, є аргументовані висновки
21-25	Відповідь надана у письмовій формі, частково неповна (не менше 70% потрібної інформації). Можливі окремі помилки або неточності у формулюваннях. Аналіз та висновки потребують уточнення або доповнення
16-20	Відповідь надана у письмовій формі, містить лише ключові моменти (не менше 50% потрібної інформації), але є суттєві недоліки. Можливі логічні помилки, недостатнє обґрунтування висновків
11-15	Відповідь надана у письмовій формі, але коротка (менше 40% потрібної інформації). Присутні значні помилки або пропущені важливі аспекти. Виклад непослідовний, висновки слабо аргументовані
9-10	Відповідь містить лише основні тези (менше 30% потрібної інформації). Наявні серйозні логічні помилки, виклад неструктурований, висновки поверхневі або слабо аргументовані
3-5	Відповідь містить лише окремі спроби відтворення матеріалу, але вони не розкривають суті питання. Значні логічні помилки, виклад хаотичний або уривчастий
0-2	Відповідь не надана або містить виключно несуттєву інформацію, що не дозволяє оцінити знання з теми

Шкала оцінювання : національна та ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторної атестації	2 – незадовільно
0 - 34	F – незадовільно з обов’язковим повторним вивчення дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів. До 70 балів студент отримує протягом семестру в процесі поточного контролю знань та до 30 балів – в результаті підсумкового контролю знань.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

– робота на практичних заняттях, опитування, тестування, виконання практичних завдань, поточної контрольної роботи, завдань самостійної роботи – до 70 балів.

Виконання контрольних робіт для дистанційної форми навчання – до 70 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов’язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»..

17. Методичне забезпечення

1. Кулакова С.Ю. Методичні рекомендації щодо змісту та організації практичних занять із дисципліни «Формування бізнес-моделі суб’єкта підприємницької діяльності» для студентів першого рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» денної форми навчання. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. 24 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Козир С.В., Слесарев В.В., Хом’як Т.В. Моделирование та реінжиніринг бізнес-процесів. М-во освіти і науки України; Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2022. 163 с.

2. Hague Paul. The Business Models Handbook: The Tools, Techniques and Frameworks Every Business Professional Needs to Succeed. Kogan page ; 2nd edition. 2023. 392 p.

3. Bridgeland David M., Zahavi Ron. Business Modeling: A Practical Guide to Realizing Business Value. Morgan Kaufmann; 1st edition. 2008. 408 p.

4. Войтків Л.С., Буй Ю.В. Формування бізнес-моделі підприємства [Текст]: практикум. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ. 2017. 43 с.
5. Швиданенко Г. О., Ревуцька Н. В. Формування бізнес-моделі підприємства : навч. посіб. К.: КНЕУ, 2013. 423 с.
6. Нетепчук В.В. Управління бізнес-процесами: Навч. посібник. Рівне: НУВГП. 2014. 158 с.
7. Гросул В. А., Чатченко О. Є. Бізнес-модель підприємства ресторанного господарства: сучасний науковий погляд на визначення та ключові характеристики. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2019. № 3. С. 133-143. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2019_3_18.
8. Кравченко М. О., Прудкий В. В. Бізнес-модель як основа впровадження інновацій на підприємстві. *Економіка та держава*. 2019. № 12. С. 138-142. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2019_12_27.
9. Піменов С. А., Піменова О. В. Економічний зміст та сутність поняття «бізнес-модель». *Агросвіт*. 2020. № 17-18. С. 92-102. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2020_17-18_15.

Допоміжна

1. Остервальдер А., Піньє І. Створюємо бізнес-модель. К.: Наш формат, 2017. 288 с.
2. Алієва А. Ю. Сучасні бізнес-моделі розвитку туристично-рекреаційної сфери в Україні. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. Т. 5, № 1. С. 228-235. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ujae_2020_5_1_29.
3. Омеленчук В. А. Сутність та класифікація бізнес-моделей банку. *Молодий вчений*. 2021. № 1(2). С. 179-184. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2021_1\(2\)_15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2021_1(2)_15).
4. Побережна З. М. Закони та закономірності як базис створення ефективних бізнес-моделей авіаційних підприємств. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. Вип. 3(1). С. 137-145. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2020_3\(1\)_22](http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2020_3(1)_22).
5. Побережна З. М. Методологічні аспекти формування бізнес-моделі авіапідприємств. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 53. С. 120-128. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2020_53_20.
6. Янковий О. Г., Траченко Л. А. Економіко-математична модель оптимальної організації системи бізнес-процесів інжинірингового підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2019_1_6.

19. Інформаційні ресурси

1. Дистанційний курс навчальної дисципліни «Формування бізнес-моделі суб'єкта підприємницької діяльності». URL: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=4122>
2. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал. URL: <https://www.rada.gov.ua>
3. Державна служба статистики України. Офіційний вебсайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
4. Кабінет Міністрів України. Офіційний вебпортал. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
5. Міністерство економіки України. Офіційний вебсайт. URL: <https://www.me.gov.ua>
6. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua>.
7. «Prometheus» – громадський проект масових відкритих онлайн-курсів. URL: <https://prometheus.org.ua>